

**Bijlage HAVO
2024**

tijdvak 1

bedrijfseconomie

Informatieboekje

Informatiebron 1

Hoe werkt een energiebedrijf?

Een energiebedrijf levert energie bestaande uit stroom (gemeten in kilowattuur, kWh) en gas (gemeten in kubieke meter, m³) aan huishoudens. De prijzen die huishoudens hiervoor betalen zijn afhankelijk van het soort contract dat wordt afgesloten. De energiebedrijven produceren de energie niet zelf, zij kopen die in op de energiemarkt waarop de prijzen maandelijks wisselen.

Ontvangsten van Welkom Energie

Welkom Energie levert stroom en gas aan huishoudens.

Er zijn twee soorten contracten:

- Variabel contract: de prijs per eenheid energie die klanten betalen wordt elk half jaar aangepast aan de ontwikkelingen op de energiemarkt. Als de inkoopprijs voor Welkom Energie stijgt, dan gaat het voorschot dat klanten maandelijks moeten betalen ook omhoog. Daalt de inkoopprijs, dan gaat het maandelijkse voorschot voor klanten ook omlaag.
- Vast contract voor 1 jaar: de prijs die klanten betalen staat voor 1 jaar vast. De prijs wordt vastgesteld op de dag dat het contract wordt afgesloten. Alle klanten van Welkom Energie met een vast contract hebben het contract afgesloten op 1 januari 2021.
- Alle klanten (zowel met vast als met variabel contract) betalen een maandelijks voorschot.

Berekening maandelijks voorschot:

- 1 De klanten schatten in hoeveel energie zij in een jaar gebruiken.
- 2 De hoeveelheid energie wordt vermenigvuldigd met de prijzen van stroom en gas (afhankelijk van het soort contract).
- 3 Dit totaal wordt gedeeld door 12. Dit is het maandelijkse voorschot.

Aan het eind van het jaar komt de eindafrekening. Dan wordt het werkelijke verbruik verrekend met het geschatte verbruik en moet de klant bijbetalen (indien meer verbruikt dan geschat) of krijgt de klant geld terug (indien minder verbruikt dan geschat).

Gegevens van Welkom Energie ten behoeve van het uitrekenen van de totale ontvangsten uit voorschotten in oktober 2021

	verkoopprijs stroom per kWh	verkoopprijs gas per m ³	totale verwachte verbruik in aantal kWh per jaar	totale verwachte verbruik in aantal m ³ per jaar
variabel contract	€ 0,48	€ 1,50	1.000.000	500.000
vast contract	€ 0,25	€ 0,80	3.000.000	1.200.000

Informatiebron 2

Inkoop energie

De uitgaven aan inkoop van energie van Welkom Energie zijn niet gelijkmatig over het jaar verspreid. Dat komt doordat het verbruik van huishoudens ook niet gelijkmatig over het jaar verdeeld is. In onderstaande tabel staat de verwachting van het cumulatief verbruik van gas en stroom in 2021.

maand	cumulatief verbruik in het jaar
januari	16%
februari	30%
maart	42%
april	50%
mei	55%
juni	57%
juli	59%
augustus	61%
september	65%
oktober	73%
november	85%
december	100%

De hoeveelheid energie (stroom en gas) die huishoudens in een maand verwachten te verbruiken, wordt in de daaraan voorafgaande maand door Welkom Energie ingekocht tegen de dan geldende inkoopprijzen.

inkoopprijs per maand in 2021		
maand	inkoopprijs van stroom per kWh	inkoopprijs van gas per m ³
september	€ 0,21	€ 0,95
oktober	€ 0,34	€ 1,20
november	€ 0,49	€ 1,50

Informatiebron 3

debit	Balans Welkom Energie bv 2021 (getallen x € 1)				credit
	30 september	31 oktober		30 september	31 oktober
Vaste Activa	1.750.000	1.750.000	Eigen Vermogen	100.000
Vlottende activa exclusief liquide middelen	2.000.000	2.100.000	Lang vreemd vermogen	1.500.000	1.500.000
Liquide middelen	<u>1.000.000</u>	(vraag 10)	Kort vreemd vermogen	<u>3.150.000</u>	<u>2.950.000</u>
	4.750.000		4.750.000

Informatiebron 4

Functieomschrijving

De medewerker bediening komt voornamelijk voor in het horecabedrijf. Kenmerkend voor de functie is de dienstverlening in het algemeen en het reageren op verwachtingen en wensen van de gast in het bijzonder.

resultaatgebieden	taken
voorbereiding en bediening	<ul style="list-style-type: none">– dekken / klaarmaken van tafels– assisteren bij opbouw van zalen (recepties, feesten)– aannemen van tafelreserveringen
bediening	<ul style="list-style-type: none">– ontvangen en plaatsen van gasten– opnemen van bestellingen en geven van informatie aan de gasten– doorgeven van bestellingen aan de keuken– serveren van gerechten
kassa- en verantwoordingswerkzaamheden	<ul style="list-style-type: none">– controleren, afdragen en verantwoorden van ontvangen gelden– opmaken van de rekening en afrekenen met gasten

Informatiebron 5

Enkele paragrafen uit de horeca-cao

looptijd: van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2023

1.23 Normale arbeidstijd	De normale arbeidstijd is 38 uur per week bij een voltijdbaan.
1.24 Deeltijd	Als je minder uren werkt dan de normale arbeidstijd (voltijd) is dat deeltijd. In dat geval geldt deze cao voor zover mogelijk naar evenredigheid van de overeengekomen arbeidsomvang.
4.7 Loon	Je verdient een brutoloon dat afhankelijk is van functiegroep en leeftijd.
4.16 Vakantiegeld	Je hebt recht op 8% vakantiegeld.
5.1 Ontwikkelingsbudget	Je werkgever stelt per kalenderjaar een budget vast voor de kosten van de ontwikkeling van werknemers.
7.1 Wachtdag bij ziekteverzuim	Als je ziek bent ontvang je jouw loon over alle dagen die je ziek bent, behalve over de eerste dag van je ziekte. Deze wachtdag duurt 8 uur en geldt per ziektegeval.
7.2 Doorbetalen van loon bij ziekte	Als je ziek bent, ontvang je de wettelijke loondoorbetaling van 70% van het brutomaandloon gedurende ten hoogste 104 weken. Daarbovenop, onder de voorwaarde dat je optimaal meewerkt aan jouw re-integratie, een aanvulling tot maximaal 95% van het brutomaandloon. Jouw werkgever stelt met goedkeuring van de ondernemingsraad een reglement op waarin deze voorwaarden zijn opgenomen.

bron: horeca-cao (bewerkt)

Bepaling brutoloon in horeca-cao

brutoloon maandloon (€) exclusief vakantiegeld bij een voltijdbaan	functiegroepen					
	1	2	3	4	5	6
21 jaar of ouder	1.684,80	1.720,74	1.799,47	1.883,77	1.945,96	2.169,09
20 jaar	1.516,32	1.548,67	1.619,52	1.695,39	1.751,36	1.952,18
19 jaar	1.347,84	1.376,59	1.439,58	1.507,02	1.556,77	1.735,27
18 jaar	1.179,36	1.204,52	1.259,63	1.318,64	1.362,17	1.518,36

Reglement bij ziekte

Ziekmelding	Bij ziekte doe je voor 9.00 uur 's ochtends zelf een telefonische ziekmelding bij je werkgever.
Thuisblijven	De bedrijfsarts gaat in de eerste ziekeweek op huisbezoek. Je wacht thuis het bezoek van de bedrijfsarts af.
Genezing niet belemmeren	Tijdens de ziekte mag je niets doen wat de genezing kan belemmeren.
Herstel en re-integratie	Zodra je daartoe in staat bent, hervat je het werk.
Sancties	Bij overtreding van bovengenoemde voorschriften kan jouw werkgever loondoorbetaling opschorten en/of aanvulling tot 95% weigeren.
Vitaliteit	Je kunt deelnemen aan het vitaliteitsprogramma, waardoor je sneller herstelt.